

Globale typering van wat geletterdheidsniveaus.

Niveau A1

Lezen niveau A1

- Eigen naam en adres lezen.
- Belangrijke documenten herkennen (brieven, kaarten, rijbewijs).
- Vertrouwde woorden, zeer eenvoudige zinnen en een kort, eenvoudig voor de doelgroep geschreven bericht begrijpen.
- Letterlijk gevraagde informatie uit standaardteksten halen.
- Op basis van illustraties, koppen en bekende woorden een idee van de inhoud vormen van niet voor de doelgroep geschreven informatieve teksten.

Tekstkenmerken

Op dit niveau moeten teksten aan een aantal voorwaarden voldoen als zij in hun geheel precies gelezen en begrepen moeten worden. Het onderwerp moet concreet zijn en vertrouwd, de woorden bekend of hoog frequent. De teksten zijn eenvoudig of vereenvoudigd, kort en hebben een duidelijke opbouw. Er is sprake van visuele ondersteuning (kopjes, illustraties). Er wordt geen voorkennis verondersteld.

Schrijven niveau A1

- Personalia invullen op een formulier.
- Een kaartje schrijven.
- Een bericht of verhalende tekst van enkele zinnen schrijven.
- Gegevens in trefwoorden noteren.

Tekstkenmerken

Op dit niveau kunnen volwassenen slechts beperkt schrijven. Zij schrijven in steekwoorden of korte zinnen. Zij schrijven over onderwerpen die bekend zijn in woorden die zij kennen en geoefend hebben. Hun schrijfwordenschat is eenvoudig en beperkt. Zij schrijven leesbaar en in formulieren in de daartoe bestemde ruimten en op de stippellijnen.

Rekenen niveau A1

Volwassenen kunnen tellen en terugtellen tot en met 1000. Zij hebben getalsbegrip, kunnen optellen en aftrekken tot 100, vermenigvuldigen en delen met tweetallen, vijftallen, en tientallen, kunnen schattend optellen en aftrekken en gebruiken de zakrekenmachine als controle. Zij kunnen de begrippen 'half' en 'kwart' toepassen en 100%, 50% en 25%. Zij meten in tijd, lengte, gewicht, inhoud en temperatuur en hanteren hierbij de passende instrumenten. Zij kunnen omgaan met bekende en eenvoudige plattegronden. Zij kunnen in tabellen en diagrammen getalsmatige informatie aflezen en ook geven (invullen).

Niveau A2

Lezen niveau A2

- Binnenkomende post begrijpen, zoals brieven, uitnodigingen en reclame.
- Informatie zoeken en vinden in alledaagse teksten zoals folders, advertenties, telefoonboeken en dienstregelingen.
- Eenvoudige instructies of mededelingen begrijpen.
- De hoofdgedachte in een artikel uit een krant of een tijdschrift achterhalen.

Tekstkenmerken

Ook op dit niveau moeten teksten die precies en in hun geheel gelezen worden, nog aan een aantal kenmerken voldoen. De onderwerpen moeten concreet zijn en gerelateerd aan bekende contexten. De teksten zijn ook nog beperkt in omvang, hebben een duidelijke structuur en bestaan vooral uit enkelvoudige zinnen. Er worden frequente woorden gebruikt en het taalgebruik is niet specialistisch. Er is sprake van een duidelijke lay-out, bij voorkeur met visuele ondersteuning. Er wordt weinig voorkennis verondersteld.

Schrijven niveau A2

- Invullen formulieren.
- Gegevens noteren bij een gesprek.
- Brieven en kaarten schrijven aan bekenden.
- Eenvoudige formele brieven schrijven.
- Informatie geven in een boodschap of mededeling.
- Een korte tekst over zichzelf, over een gebeurtenis of eigen leefomstandigheden schrijven.

Tekstkenmerken

Het onderwerp waarover volwassenen op dit niveau schrijven, is concreet en bekend. Hun woordvolgorde is correct en de tekstopbouw in korte teksten is consistent. Zij gebruiken veel hoogfrequente en frequente woorden en variëren in standaardformuleringen. Zij beheersen de basisregels van de spelling.

Rekenen niveau A2

Volwassenen kunnen tellen tot 1.000.000, vooruit, achteruit met vijftallen, tientallen en honderdtallen. Zij kunnen getallen opschrijven tot 1.000.000 en schattingen maken over hoeveelheden. Zij gebruiken de tafels van vermenigvuldiging, tellen op en trekken af tot 100 uit hun hoofd. Met een zakrekenmachine tellen zij op, trekken af, vermenigvuldigen en delen en controleren de uitkomst met schattend rekenen. Zij zetten eenvoudige breuken om in decimale getallen en kunnen 'mooie' percentages berekenen van een geheel (1%, 25%, 50% en 75%). Zij kunnen rekenen met tijd en geld in meer ingewikkelde alledaagse situaties. Zij kunnen afstanden berekenen met behulp van schaal en gegevens weergeven in een tabel of staafdiagram.

Niveau B1

Lezen niveau B1

- De gedachtegang in een brief, artikel, verslag, studietekst, leesboek volgen.
- Zich een mening vormen over een tekst (reclameboodschap of een artikel in een krant).
- Uit verschillende tekstsoorten (berichten, schema's, grafieken) informatie halen en overzichtelijk ordenen.
- Leesstrategieën hanteren.
- Omgaan met studieteksten.

Tekstkenmerken

De onderwerpen zijn nog steeds concreet maar minder dichtbij en minder voorspelbaar. Er wordt alleen gebruik gemaakt van authentieke teksten en er wordt meer voorkennis verondersteld. Er is sprake van een duidelijke structuur. De zinnen worden langer. Visuele ondersteuning is niet noodzakelijk voor het begrijpen van de tekst.

Schrijven niveau B1

- Formele brieven schrijven.
- Korte samenvattingen, rapporten en verslagen maken volgens een bepaalde standaard.
- Ervaringen, gedachten en gevoelens onder woorden brengen in een beschrijvende of verhalende tekst.
- De meest gangbare conventies toepassen.

Tekstkenmerken

Het onderwerp valt binnen de persoonlijke belangstelling of heeft betrekking op het eigen leven, werk of opleiding. De teksten zijn langer en hebben een heldere opbouw. Frequente grammaticale constructies, spelling en interpunctie worden correct toegepast. De vormgeving is aangepast aan de conventies van de tekstsoort.

Rekenen niveau B1

Op dit niveau hebben volwassenen een breder inzicht in alle hoofdbewerkingen, verhoudingen, breuken, procenten en maten. Berekeningen worden veelal met de zakrekenmachine gemaakt. Zij kunnen werken met negatieve getallen en begrijpen en schrijven tot de tweede macht en de derde macht. Zij kunnen berekeningen maken met cirkels, hoeken en afstanden en herkennen gangbare meetkundige figuren die als (woord) formules zijn gegeven. Zij kunnen omgaan met verschillende tabellen, grafieken en diagrammen, waarden vaststellen en conclusies trekken.